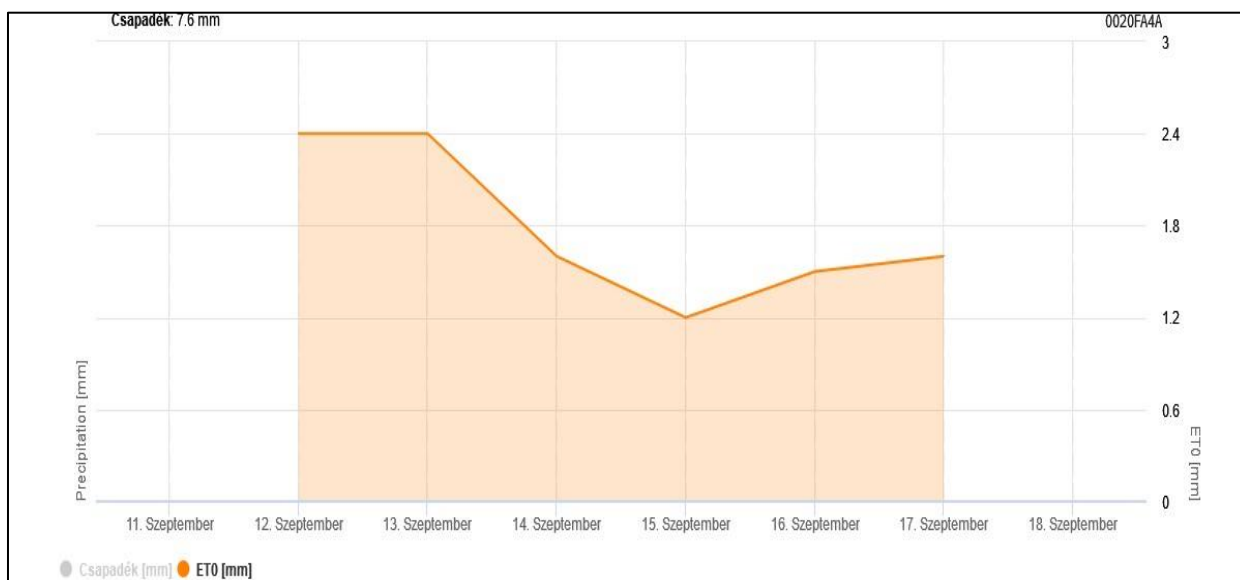




MAGYAR NÖVÉNYVÉDŐ MÉRNÖKI ÉS NÖVÉNYORVOSI KAMARA Hajdú-Bihar Megyei Területi Szervezet

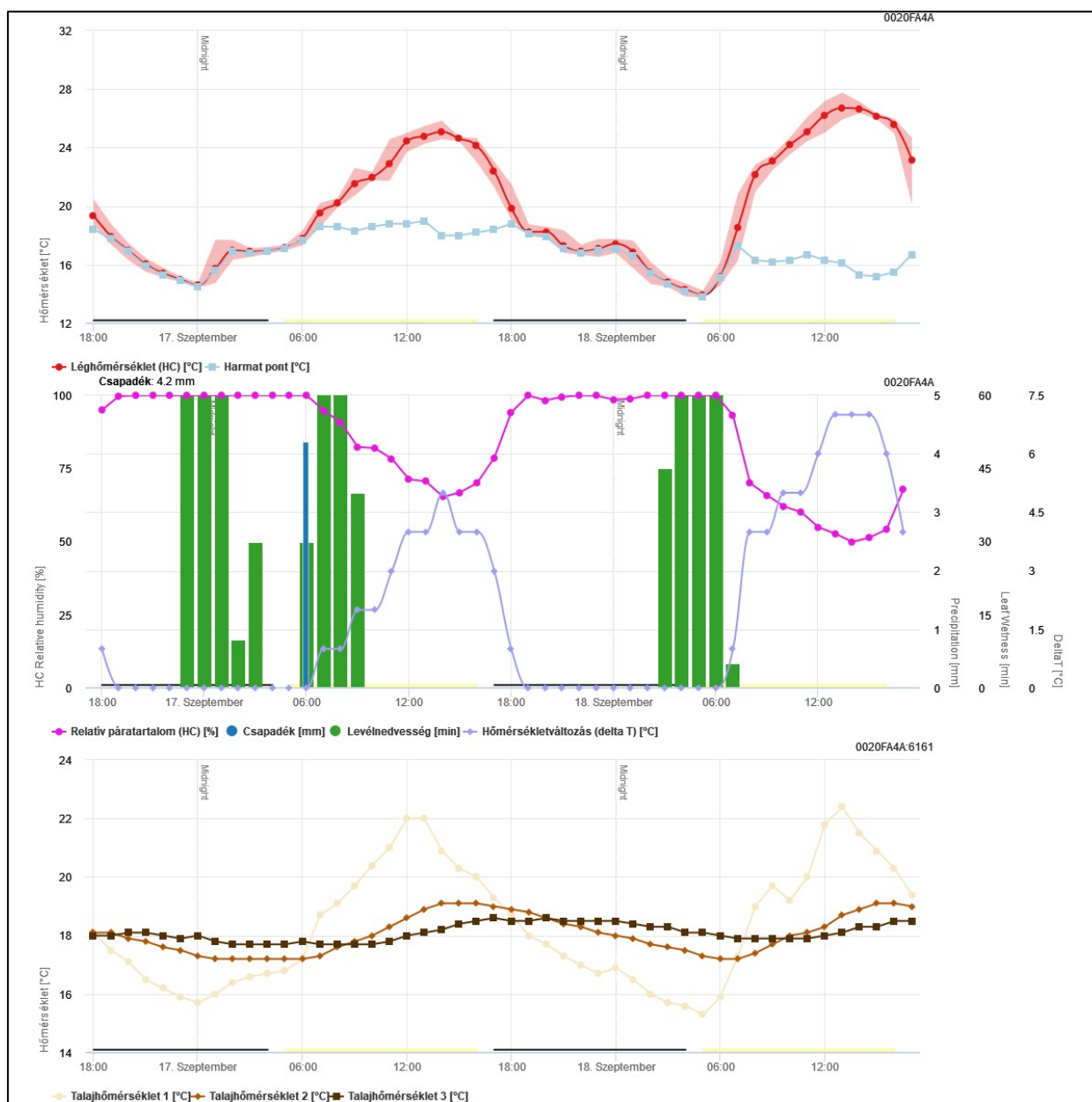
Hajdú-Bihar Megye növényvédelmi időszakos helyzetképe

Az elmúlt hét száraz, meleg időjárással indult, majd a hét közepén egy gyenge hidegfront hatására pár fokkal visszaesett a hőmérséklet és szórványosan záporok, zivatarok alakultak ki. Jelentős mennyiségű csapadék megynkben sehol sem hullott, a talajok felső rétege csak rövid ideig vált telítetté.



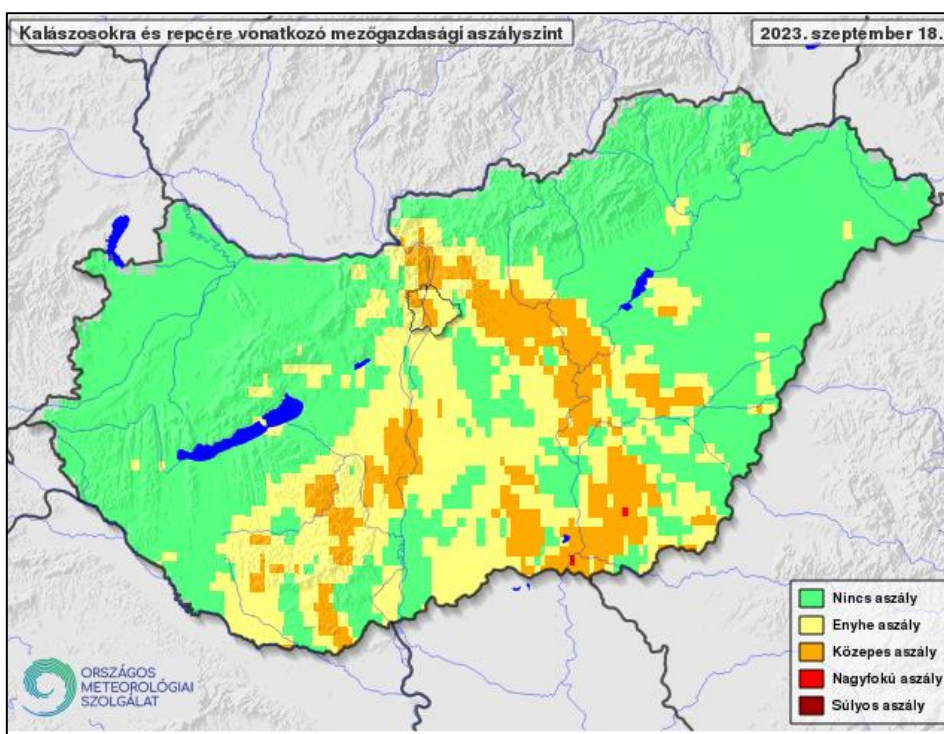
A csapadék mennyiség és az evapotranspiráció alakulása, Debrecen, 2023.09.11.-09.18.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása



A környezeti tényezők együttes alakulása Debrecen, 2023.09.11.-09.18.

Forrás: Magyar Növényvédő Mérnöki és Növényorvosi Kamara HBM-i szervezetének debreceni i-Metos állomása



<https://www.met.hu/idojaras/agrometeorologia/aszalyinfo/>

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten, előzmények

Fenológiaiak (37. hét)

Napraforgó: barnaérés-túlérés (BBCH 89-92)

Kukorica: teljes érés (BBCH 89)

Repce: száraz mag-szikleves-2-4 leveles állapot (BBCH 00-14)

Alma: szedésérettség (BBCH 87)

Polifág károsítók

Megyénkben a mezei pocok (*Microtus arvalis*) populáció még mindig növekszik. A gabonatarlóba vetett „zöldítés” pocok rezervátor és akkumulátor területként működik. A repce táblákra elkezdődött a pocok betelepedése, a vetést követően célszerű a T fákat kihelyezni, mellyel némileg lassíthatjuk a betelepedést. A pocok a táblára való betelepődését követően, **már csak roenticidekkel védekezhetünk „hatékonyan”**.

A pocok elleni védekezésre engedélyezett készítmények kijuttatható maximális dózisa, csak gyérítésre alkalmas, ezért a betelepedést követően haladéktalanul védekezni kell.

A hörcsög (*Cricetus cricetus*) szórványosan megjelent, kártételét egyelőre nem tapasztaltuk.

Szántóföldi növények

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a napraforgóban

A napraforgó betakarítása megyszerte folyik, az állományokban a tenyészidőszak második felében felszaporodó gombás betegségek és a szeptemberi nyár felgyorsították az érést.

Az alternariás levélfoltosság (*Alternaria helianthi*, *A. helianthificiens*) fertőzés mértéke átlagos volt az idén, erősen fertőzött területek csak szórványosan fordultak elő.

A foma (*Phoma macdonaldii*) fertőzöttség is átlagos volt az idén, csak néhány fajtában volt megfigyelhető a felszaporodása a tenyészidőszak végén, de ekkor már nem okozott jelentős termésvesztést.

A fehérpenész (*Sclerotinia sclerotium*) fertőzés is átlagosnak volt mondható, a fertőzés mértékét 0,5-5% körül becsüljük.

A napraforgó rozsda (*Puccinia helianthi*) a tenyészidőszak második felében, végén dinamikus terjedt, ezért néhány fajtában, illetve a kései vetésekben közepes, szórványosan erős fertőzés alakult ki. A napraforgó rozsda a kései felszaporodása miatt már nem okozott jelentős termés kiesést.

Rhizopus spp okozta fertőzés szinte minden megtalálható, augusztusban-szeptemberben az intenzív terjedése volt megfigyelhető. A rhizopus fertőzöttség erősebb volt az előző évekhez képest, de jelentős gazdasági kárt önmagában nem okozott.

A hamuszürke szárkorhadás (*Macrophomina phaseolina*) kártétele az idén az előző évekhez képest alacsonyabb volt, de most is előfordultak erősen fertőzött táblák.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a kukoricában

A kukoricamoly (*Ostrinia nubilalis*) második nemzedékének rajzása kissé elhúzódott, a lárvák kártétele folyamatos, a fertőzöttség mértéke gyenge-közepes. A csapdákban megjelentek a harmadik csonka nemzedék imágói.

A gyapottok-bagolylepke (*Helicoverpa armigera*) száma is jelentősen csökkent a csapdákban. A második nemzedék rajzása befejeződött, a lárva kártétel folyamatos. A második nemzedék kártétele kistájanként eltérően, szélsőségesen alakult, de jellemzően közepes a harmadik nemzedék imágói megjelentek.

Az amerikai kukoricabogár (*Diabrotica virgifera*) nőtények tömeges tojásrakása befejeződött, az imágók száma jelentősen megfogyatkozott az állományokban.

A száraz időjárás nem kedvez a fuzárium fajok fertőzéséhez, ezért a csó végeken alig találunk gomba fertőzést.

A károsító helyzet alakulása az elmúlt héten a repcében

A repcebolha (*Psylliodes crysocephala*) kártétele minden táblán megfigyelhető, a kártétel mértéke az előző héthez képest nőtt. A rovarölő szeres csávázás, többnyire megfelelő védelmet ad, de az erősebben fertőzött táblákon a kártétel mértéke (10%<) elérte a védekezési küszöbértéket, ezért védekezni kell ellene.

A repcedarázs (*Athalia rosae*) imágók is megjelentek az állományokba, az első lárvák kártétele is megfigyelhető.

A repcét a káposztalepke (*Pieris brassicae*) és különféle bagolylepke hernyók károsítják, ezért szükség lehet a védekezésre.

Kertészeti növények

Alma

A kánikulai időjárás miatt felgyorsult az alma érése, elkezdődött a betakarítás.

Az alma varasodás (*Venturia inaequalis*) fertőzés terjedése megállt, a fertőzött gyümölcsökön lévő foltok már nem nőttek.

Az almamoly (*Cydia pomonella*) második nemzedékének a rajzása befejeződött, az idén a harmadik nemzedék megjelenésére is számíthatunk.

Debrecen, 2023.09.18.